

- kterému vznikl nárok na výsluhový příspěvek a tento příspěvek je vyšší než podpora v nezaměstnanosti.

Rozhodným obdobím pro posuzování nároků na podporu v nezaměstnanosti jsou poslední 3 roky před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání.

Do předchozího zaměstnání se započítává i náhradní doba zaměstnání, tj. např. doba

- přípravy osoby se zdravotním postižením k práci
- pobírání plného invalidního důchodu
- osobní péče o dítě ve věku do 4 let
- osobní péče o fyzickou osobu, která se podle zvláštního právního předpisu považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II a III nebo ve stupni IV, pokud s uchazečem o zaměstnání trvale žije a společně uhrazují náklady na své potřeby; tyto podmínky se nevyžadují, jde-li o osobu, která se pro účely důchodového pojištění považuje za osobu blízkou
- výkonu dlouhodobé dobrovolnické služby na základě smlouvy dobrovolníka s vysílající organizací, které byla udělena akreditace Ministerstvem vnitra, nebo výkonu veřejné služby na základě smlouvy o výkonu veřejné služby, pokud rozsah vykonané služby překračuje v průměru alespoň 20 hodin v kalendářním týdnu
- osobní péče o fyzickou osobu mladší 10 let, která se podle zákona o sociálních službách považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I

Podpůrčí doba pro poskytování podpory v nezaměstnanosti činí u uchazeče o zaměstnání, kterému je ke dni podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti

- do 50 let věku 5 měsíců
- od 50 do 55 let věku 8 měsíců
- nad 55 let věku 11 měsíců.

Uchazeči o zaměstnání se podpora v nezaměstnanosti neposkytuje po dobu poskytování starobního důchodu, dávek nemocenského pojištění, podpory při requalifikaci a po dobu vazby.

#### Výše podpory v nezaměstnanosti

Podpora v nezaměstnanosti se stanoví v prvních dvou měsících podpůrčí doby 65 %, další dva měsíce podpůrčí doby 50 % a po zbývajících podpůrčí dobu 45 % průměrného měsíčního čistého výdělku, který byl zjištěn v posledním ukončeném zaměstnání v rozhodném období nebo z posledního vyměřovacího základu v rozhodném období přepočteného na 1 kalendářní měsíc, pokud uchazeč o zaměstnání vykonával naposledy samostatnou výdělečnou činnost.

V případech, kdy

- doba předchozího zaměstnání je splněna započtením náhradní doby zaměstnání a tato doba byla poslední započitatelnou dobou, nebo uchazeč o zaměstnání bez svého zavinění nemůže osvědčit výši výdělku nebo vyměřovacího základu, anebo u uchazeče nelze stanovit průměrný výdělek nebo vyměřovací základ, činí P<sub>vN</sub> po dobu prvních 2 měsíců 0,15násobek, další 2 měsíce 0,12násobek, a po zbývajících podpůrčí dobu 0,11násobek v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí kalendářního roku předcházející kalendářnímu roku, ve kterém byla žádost o tuto podporu podána.

Maximální výše podpory v nezaměstnanosti činí 0,58násobek průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí kalendářního roku předcházející kalendářnímu roku, ve kterém byla žádost o podporu v nezaměstnanosti podána.

#### Kdo se může stát zájemcem o zaměstnání

Zájemcem o zaměstnání se může stát fyzická osoba, která má zájem o zprostředkování zaměstnání a požádá o zařazení do evidence zájemců o zaměstnání.

O zařazení do evidence zájemců o zaměstnání lze požádat kterýkoliv úřad práce na území České republiky. Zájemci o zaměstnání úřad práce zprostředkovává vhodné zaměstnání a může mu zabezpečit requalifikaci. Vedení v evidenci zájemců o zaměstnání lze ukončit na základě žádosti zájemce o zaměstnání, nebo v případě, že zájemce o zaměstnání neposkytuje úřadu práce při zprostředkování zaměstnání potřebnou součinnost nebo ji maří.

#### Bližší informace najdete

- v Call centru služeb zaměstnanosti, tel.: 844 844 803
- e-mail: callcentrum@mpsv.cz
- na internetu: <http://portal.mpsv.cz/sz>
- na úřadech práce v informačních kioscích nebo přímo u zaměstnanců úřadu

© Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2009

Na Poříčním právu 1  
128 01 Praha 2

[posta@mpsv.cz](mailto:posta@mpsv.cz)  
[www.mpsv.cz](http://www.mpsv.cz)  
[www.socialnireformy.cz](http://www.socialnireformy.cz)



## ZÁKLADNÍ PRÁVA A POVINNOSTI UCHAZEČE A ZÁJEMCE O ZAMĚSTNÁNÍ

*od 1. ledna 2009*



## Kdo se může stát uchazečem o zaměstnání

Uchazečem o zaměstnání se může stát fyzická osoba, která chce a může pracovat a osobně požádá o zprostředkování zaměstnání úřad práce, v jehož správním obvodu má bydliště, a splňuje zákonem stanovené podmínky pro zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání.

## Bydlištěm se rozumí:

- u státního občana ČR a u cizince, který není občanem EU ani jeho rodinným příslušníkem ani rodinným příslušníkem občana ČR, adresa místa trvalého pobytu na území ČR
- u cizince, který je občanem EU nebo jeho rodinným příslušníkem anebo rodinným příslušníkem občana ČR, adresa trvalého nebo přechodného pobytu na území ČR, a pokud takový pobyt nemá, adresa místa, kde se na území ČR obvykle zdržuje.

## Zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání

Do evidence uchazečů o zaměstnání nemohou být zařazeny fyzické osoby, které jsou uvedeny v zákoně o zaměstnanosti. Jsou to např. osoby zaměstnané v pracovněprávním vztahu (tj. pracovní poměr, dohody o pracovní činnosti a o provedení práce) nebo ve služebním poměru, samostatně výdělečně činné, studující v denním nebo prezenčním studiu na středních, vyšších odborných a vysokých školách. Dále nemůže být do evidence uchazečů o zaměstnání zařazena fyzická osoba, která je např. uznána dočasně neschopnou práce nebo je plně invalidní podle §39 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

## Práva uchazeče o zaměstnání

Uchazeč o zaměstnání má zejména právo

- na zprostředkování vhodného zaměstnání
- na informace o možnostech zaměstnání a o volných pracovních místech
- na zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání, pokud ji z vážných důvodů potřebuje
- na pracovní rehabilitaci, je-li osobou se zdravotním postižením
- na podporu v nezaměstnanosti při splnění zákonem stanovených podmínek.

## Vhodným zaměstnáním je zaměstnání

- a) které zakládá povinnost odvádět pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,
- b) jehož délka pracovní doby činí nejméně 80 % stanovené týdenní pracovní doby,

- c) které je sjednáno na dobu neurčitou, nebo na dobu určitou delší než 3 měsíce,
- d) které odpovídá zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání a pokud možno jeho kvalifikaci, schopnostem, dosavadní délce doby zaměstnání, možnosti ubytování a dopravní dosažitelnosti zaměstnání.

## Možnost přivýdělku

Zákon umožňuje uchazečům o zaměstnání výkon činnosti na základě pracovního nebo služebního poměru, pokud měsíční výdělek nepřesáhne polovinu minimální mzdy, nebo výkonu činnosti na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti, pokud měsíční odměna nebo odměna připadající na jeden měsíc za období, za které přísluší, nepřesáhne polovinu minimální mzdy. Výkon těchto činností však musí uchazeč úřadu práce oznámit do 8 kalendářních dnů a nesmí mu bránit v plnění jeho povinností.

## Povinnosti uchazeče o zaměstnání

Uchazeč o zaměstnání je povinen:

- poskytovat úřadu práce potřebnou součinnost a řídit se jeho pokyny
- sdělit úřadu práce údaje o svých zdravotních omezeních (uplatňuje-li je) a doložit je lékařským posudkem registrujícího praktického lékaře
- podrobit se v zákonem stanovených případech na žádost úřadu práce vyšetření za účelem posouzení svého zdravotního stavu
- oznámit úřadu práce nástup do zaměstnání nejpozději do 8 kalendářních dnů
- oznámit úřadu práce změny skutečností rozhodných pro zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, důvody, pro které se nedostavil na úřad práce ve stanoveném termínu, další skutečnosti, které mají vliv na zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání.

## Individuální akční plán (IAP)

Ke zvýšení možnosti uplatnění na trhu práce vypracovává úřad práce IAP. Obsahem IAP je zejména stanovení postupu a časového harmonogramu plnění jednotlivých opatření ke zvýšení možnosti uplatnění uchazeče o zaměstnání na trhu práce. Při určování obsahu IAP se vychází z dosažené kvalifikace, zdravotního stavu, možností a schopností uchazeče o zaměstnání. Úřad práce IAP vypracuje vždy, pokud je uchazeč o zaměstnání veden v evidenci nepřetržitě déle než 5 měsíců, nebo pokud o vypracování IAP požádá.

## Ukončení vedení v evidenci

Úřad práce uchazeči o zaměstnání ukončí vedení v evidenci dnem nástupu do zaměstnání nebo zahájením jiných činností - oznámené úřadu práce nejpozději do 8 kalendářních dnů, dnem doručení písemné žádosti uchazeče o zaměstnání, dále dnem nástupu výkonu trestu odnětí svobody nebo dnem nástupu výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence.

## Vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání

Úřad práce vyřadí uchazeče o zaměstnání z evidence uchazečů o zaměstnání např. nastala-li některá ze skutečností bránících zařazení nebo vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, neoznámí nástup do nekolidujícího zaměstnání, není podle lékařského posudku schopen plnit povinnost součinnosti s úřadem práce, zrušil svůj souhlas se zpracováním osobních údajů. Znovu zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání nejdříve po uplynutí doby 3 měsíců ode dne tohoto vyřazení.

Dále uchazeče o zaměstnání vyřadí, jestliže bez vážných důvodů odmítne nastoupit do vhodného zaměstnání nebo na dohodnutou rekvalifikaci, neplní povinnosti v rekvalifikačním kurzu, odmítne nabídku rekvalifikace, je-li veden v evidenci uchazečů o zaměstnání déle než 5 měsíců, neposkytne součinnost při vypracování, aktualizaci a vyhodnocení IAP nebo neplní podmínky v něm stanovené, odmítne se podrobit vyšetření svého zdravotního stavu, maří součinnost s úřadem práce nebo vykonává nelegální práci.

V těchto případech může být uchazeč o zaměstnání znovu zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání nejdříve po uplynutí doby šesti měsíců ode dne tohoto vyřazení.

## Podpora v nezaměstnanosti

Nárok na podporu v nezaměstnanosti má uchazeč o zaměstnání, který získal v rozhodném období zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností dobu důchodového pojištění v délce alespoň 12 měsíců - tuto podmínku lze splnit i započtením náhradní doby zaměstnání, požádal úřad práce o poskytnutí podpory v nezaměstnanosti a ke dni, k němuž má být podpora v nezaměstnanosti přiznána, není požívatelem starobního důchodu.

Nárok na podporu v nezaměstnanosti nemá uchazeč o zaměstnání,

- se kterým byl v době posledních 6 měsíců před zařazením do evidence zaměstnavatelem skončen pracovněprávní vztah z důvodu porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci zvláště hrubým způsobem,
- který v posledních 6 měsících před zařazením do evidence bez vážného důvodu opakovaně sám ukončil vhodné zaměstnání zprostředkované úřadem práce,